

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/38/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

127/2017. (VII. 6.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ által 2017. január 24-én előterjesztett **panaszát** a 2017. július 6-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, illetve alapjogot sértő intézkedés nem megállapítható.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2017. január 24-én, postai úton terjesztette elő panaszbeadványát, a vele szemben 2017. január 3-án foganatosított rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy panasszal él a 2017. január 3-ai rendőrségi előállítására kapcsán.

A sérelmezett intézkedés előzményeként arról tájékoztatta a Testületet, hogy a kizárólagos tulajdonában álló ingatlanján élő rokonai (az édesanyja, a testvére és a felesége és a lányuk, valamint a fiuk) mivel látják, hogy következmények nélkül bármit megtehetnek az ingatlanján, amellyel szemben a hatóság, a rendőrség nem fellép, hanem közreműködik, így a testi épsége védelmében, a kizárólagos tulajdonában álló ingatlanjáról [...] még 2009 novemberében elmenekülni kényszerült a gyermekeivel, valamint a kutyáival egy

¹ A panaszos a Rendőrségről szóló törvény 93/A. § (8) bekezdésében foglalt jogával élve tiltakozott az állásfoglalás közzététele ellen.

bérleménybe. Azonban a bérleményt az ingatlan tulajdonosa 2016. évben eladta, így három kutyával közel fél évig keresett másik bérleményt, míg végül 2017. január 1-jén sikerült egy olyan bérleményt találni az ingatlanja közelében, ahová a három kutyát is vihette volna. Még ezen a napon közölte a tulajdonossal is, hogy végre sikerült találnia másik bérleményt. Így az új bérleménybe a dolgai egy részét már át is pakolta. Még mielőtt beköltözhetett volna a három kutyájával 2017. január 3-án, délután fél három előtt néhány perccel épp, hogy megérkezett és letette a kerékpárját a ház kapualjában, valamint a házban a csomagjait, a táskáját, amikor is két rendőr (az egyik nő volt), valamint egy civil ruhás csengetett. Amikor kinyitotta a bejárati kapuajtót, a rendőrnő közölte, hogy [...] Júliát keresik; valamint azt, hogy körözött személy. Azt viszont nem mondták neki, hogy miért keresik, csak annyit mondtak neki, hogy őt egy civil ruhás rendőr felismerte, amikor belépett az ingatlan területére. A két rendőr bement a házba, igazoltatta őt, kikapcsoltatták a telefonját, majd a másik rendőr rögtön megbilincselte őt. Az új bérlemény tulajdonosai éppen ekkor érkeztek meg a házhoz és kopogtattak a ház bejárati ajtaján, amikor megbilincselve, a személyi szabadságától megfosztva, a szemük láttára kivitte őt a két rendőr a házból, valamint közölte velük, hogy körözött személy a panaszos. Azt nem közölték a tulajdonosokkal, hogy miért körözik a panaszost. Amikor megérkeztek a rendőrkapitányságra a civil ruhás szolt a két rendőrnek, hogy ne az előállító helyiségbe, hanem egyenesen a bíróságra vigyék a panaszost, csak kinyomtatják a papírokat. Majd a civil ruhás a szobájában közölte, hogy a „büntetését” átváltoztatták pénzbírságra. Vagyis, ha még ezen a napon 2017. január 3-án 16 óráig ki tud 70.000 forintot fizetni, akkor nem fogják őt elzárni. Mire a rendőrök visszavitték az új bérleményhez (változatlanul bilincsből), ahonnan a tulajdonosokat sokkolva, megbotránkoztatva, személyi szabadságától megfosztva, emberi méltóságát megalázva, megbilincselve elhurcolták. Addigra a ház tulajdonosai az ajtóban maradt kulcsomóval becsukták a ház ajtaját, valamint a bejárati kaput és távoztak. A panaszos így a rendőr kocsiban megbilincselve, személyi szabadságától megfosztva arra kérte a rendőröket, hogy csengessen be az ingatlanra, hogy az ingatlan másik lakásában lakók közül valaki esetleg fel tudja hívni az ingatlan tulajdonosai egyikét, hogy hozzák vissza a kulcsomót, hogy be tudjon menni a pénzért a lakásba. Mijután az ingatlan másik lakásából kijött személynek sikerült elérni telefonon az egyik tulajdonost, emberi méltóságát meggyalázva, a személyi szabadságától megfosztva változatlanul megbilincselve, a megérkező tulajdonossal a rendőr közölte, hogy könnyű testi sértés miatt, valamint zaklatás miatt körözték őt. Így a körözés okát a panaszos is megtudhatta. Az emberi méltóságát meggyalázva, személyi szabadságától megfosztva, változatlanul megbilincselve, majd innen a megyei bíróságra szállították, ahol a tisztviselők kiállították a csekkeket. Innen a két rendőr a nagypostára szállította, a postán a jelenlétükben bilincs nélkül befizette a csekkeket, valamint azokat lefénymásoltatta és odaadta a befizetett csekkekről a másolatot nekik. Így a rendőrnő közölte vele, hogy ad egy igazolást arról, hogy hány órától hány óráig volt a személyi szabadságától megfosztva, valamint hol írja alá azt. Továbbá azt, hogy még másnap reggelig körözött személynek számít és a befizetett csekkeket, valamint az átadott igazolást vigye magával, bárhová is megy. Az ingatlan tulajdonosai (új bérlemény) pedig az átélt trauma után, amelyből a fent vázoltak szerint részesülni kényszerült az ingatlan másik lakásában lakó is, még azon a napon, miután felhívta őket, hogy megérkezett a házhoz (új bérlemény) már dobozokkal jöttek. Visszaadták a befizetett bérleti díjat, valamint kauciót és még ezen a napon segítettek visszaköltözni abba a bérleménybe, ahonnan már több hónapja ki kellett volna költöznie. Az pedig a szerencsén múlt, hogy ki tudta fizetni a fent vázoltak szerint a „minden alap nélküli, a sorozatos tisztességtelen eljárások eredményeképpen kirótt összeget, mert különben a másnap már a börtönben ébredhetett volna fel.”

A hivatkozott [...] Járási Ügyészséghez címzett, a testvére lánya által, 2009. július 9-én kelt, ellene tett hazugságokkal teli feljelentése, amely alapján zaklatás címen indítottak büntetőeljárást ellene. A feljelentés szerint: „Egy udvarban lakunk nagynénémmel, aki három kutyájával veszélyezteti a családunkat és a minket látogatókat. A kutyák nincsenek sem megkötve, sem elkerítve. Hazaérkezéskor, illetve a lakás elhagyásakor (pedig mi lakunk az utcafronton) mind a három kutyát az udvar hátsó részéről támadásra uszítva majd a védekezés során a kutyák védelmében verekedést provokál. Engem és édesapámat is bántalmazott (mellékelem a kórházi látóleleteket). Folyamatosan trágár kifejezéssel illet bennünket. Édesanyámnak a lábát már több esetben megkapták a kutyák. A minket látogatókat kizavarja, lekamerázza, pedig mint főbérlők lakunk a lakásban. Nagymamámat és édesanyámat is bántalmazta már. Az ablakunk alatt lévő biciklinket is rongálja. A kutyákat eszközként használja annak érdekében – ahogyan ő fogalmaz „el fogtok takarodni” – bennünket a lakásunk elhagyására, feladására kényszerítsen, miután a bíróságon az erre irányuló pert elveszítette, így jogerős bírósági végzés szerint, jogosan lakunk a lakásunkban. Ezek után – úgy tűnik csupán azt a megoldást látja eltávolításunkra, hogy életünket ellehetetleníti, újabban a csengőnk is úgy kötötte át, a beleegyezésünk nélkül, hogy az nála jelezzen, ha a kapuban tartózkodunk bekapcsolja a kaputelefont és hallgatózik. Úgy vélem azt kívánja bebizonyítani, hogy mi nem vagyunk alkalmasak az együttélésre, tehát „el kell takarodnunk”, pedig folyamatosan provokál és bántalmaz minket. Tisztelettel kérem a segítségüket.”

A panaszos ezt követően a beadványában 24 oldalon keresztül a bírósági eljárás előzményeit adta elő 12-13 évre visszamenőleg. Az elbeszélésében polgári peres és büntetőeljárásokkal kapcsolatos történéseket rendkívüli részletességgel közölt. A történések 2008-2010 években történtek. Figyelemmel arra, hogy a panasz eljárás szempontjából releváns, a sérelmezett rendőri intézkedés felderítése vonatkozásában egyéb érdemi információ nem derült ki a leírásokból, így a 24 oldal szó szerinti ismertetésétől a Testület eltekintett.

A panaszos beadványát azzal zárta, hogy a vele szemben indult koncepciós jellegű eljárások is azt bizonyítják, hogy vele szemben minden egyes esetben tisztességtelen módon léptek fel. A végrehajtott előállítás is emiatt tisztességtelen volt.

Minderre tekintettel kérte a Testületet, hogy a vele szemben végrehajtott előállítást vizsgálja felül.

2) A panaszos a beadványa mellékleteként küldte meg a Testületnek az előállítás idejéről készült igazolást, amely szerint a rendőrség a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 33. § (4) bekezdés szerint igazolta, hogy a panaszos 2017. január 3-án 14 óra 30 perctől 15 óra 45 percig a [...] utca 4. szám alatt tartózkodott. A panaszos az igazolást aláírta, amely aláírásával együtt azt is kijelentette, hogy az igazolásból egy példányt átvett.

3) A panaszos beadványához csatolt egy 2007. március 21-én kelt keresetlevelet és ahhoz rögzített egy ismeretlen dokumentum 3. oldalát. Figyelemmel arra, hogy ezen dokumentumok a panasz kivizsgálása szempontjából relevanciával nem bírnak, így a Testület azok ismertetésétől eltekintett.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a [...] Rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) Dr. U. A. r. ezredes, r. főtanácsos, a [...] Rendőrkapitányság vezetője 2017. március 3-án kelt átiratából az alábbi tények állapíthatók meg.

A panaszos ellen a [...] Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja, mint elrendelő hatóság [...], illetve [...] számokon elfogatóparancsot bocsátott ki. A fentiek alapján az intézkedő rendőrök azzal a céllal vonták intézkedés alá a panaszost, hogy az Rtv. 33. § (1) bekezdés b) pontja szerinti elfogás intézkedést alkalmazzanak vele szemben.

A rendőrök az intézkedés megkezdésekor napszaknak megfelelően köszöntek, majd közölték vele a nevüket, a jelvéyszámukat, a szolgálati helyüket, valamint, hogy azért keresik, mert ellene elfogatóparancsot bocsátottak ki. A panaszos erre közölte a rendőrökkel, hogy az általuk keresett személy hamarosan az intézkedés helyszínére érkezik. A fentieket követően a rendőrök a panaszost a személyi azonosságának az igazolására szőlították fel, amelynek a személyazonosító igazolványával eleget tett. Ekkor nyert megállapítást, hogy ő a keresett körözött személy. Az adatai megállapítása után a [...] hívószámú szolgálati mobiltelefon használatával a rendőrök a [...] Rendőrkapitányság [...] Rendőrőrsön keresztül az adatbázisban leellenőrizték, ahonnan megállapítást nyert, hogy vele szemben körözést adtak ki. A fentieket követően a rendőrök közölték a panaszossal ennek tényét.

S. T. r. zls. szolgálaton kívüli körzeti megbízott telefonon jelezte a szolgálatban lévő rendőrök irányába, hogy az általa korábban már keresett, elfogatóparancs hatálya alatt álló panaszos személyt látta bemenni a [...] utca 11. szám alatti ingatlanba. A panaszost az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja alapján igazoltatták, adatainak megállapítása és az elfogásának a realizálása érdekében.

A rendőrök jelentése szerint a kényszerintézkedés megkezdésekor a panaszost a kiértéshöz való jogára kioktatták, amellyel kapcsolatban elmondta, hogy azzal nem kíván élni, figyelemmel arra, hogy a gyerekei nem [...] -ben élnek és a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel nem kívánta őket felzaklatni. A fentiekre figyelemmel, mivel vele szemben kényszerintézkedést alkalmaztak, ezért megkérték a panaszost, hogy a kényszerintézkedés idejére a telefonját kapcsolja ki, amelyet a panaszos a kérésre ki is kapcsolt.

A rendőrök jelentése szerint a panaszos az intézkedés során letagadta, hogy ő lenne a körözött személy és miután közölték vele, hogy elő fogják állítani, akkor zavartan és idegesen kezdett viselkedni és a szemével az esetleges menekülési lehetőséget kereste, így tartani lehetett attól, hogy megpróbálja kivonni magát a rendőri intézkedés alól, ezért vele szemben kényszerítő eszköz (bilincs) került alkalmazásra az Rtv. 48. § c) pont alapján. A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 41. § (4) bekezdés b) pontja alapján a rendőrök a panaszos kezeit előre helyzetben bilincseltek meg, amely során sérülése nem keletkezett. A bilincset 2017. január 3-án 14 óra 30 perctől 15 óra 30 percig alkalmazták vele szemben, majd a [...] téri nagyállomáson lévő posta előtt került levételre a csekkék befizetését megelőzően.

A panaszos személyi szabadságának korlátozására 2017. január 3-án 14 óra 30 perctől 15 óra 45 percig került sor. Az előállítás időtartama alatt a panaszost a rendőrök visszaszállították a bérleménybe, ahol magához vette azt a pénzösszeget, amellyel ki tudta fizetni a körözés okát adó átváltott pénzbüntetést. Ezt követően a rendőrök megjelentek [...] utcán található [...] Törvényszéken, ahol beszerezték a pénzbüntetés rendezéséhez szükséges csekket, majd ezt követően a panaszost a [...] téren található postához szállították, ahol rendezte a körözés okát adó tartozását. Ezt követően a rendőrök a panaszost szabadon bocsátották.

A rendőrök jelentése szerint a panaszos a [...] utca 11. szám alatt került elfogásra. A fenti címen tartózkodott a bérlemény tulajdonosa, aki bezárta azt miután a panaszost beszállították a kapitányságra. Mivel az előállítás során a panaszos közölte, hogy nincs nála annyi pénz, hogy ki tudja fizetni a pénzbüntetést, ezért a rendőrök visszavitték a bérleményhez, ahol a tulajdonos kinyitotta a bérlemény ajtaját. A panaszos a rendőröknek az előállítása során elmondta, hogy soha nem volt ilyen helyzetben és ez zavarja őt, majd hosszasan taglalta az esemény kiváltó okát. A panaszossal szemben végrehajtott rendőri intézkedés során a bilincselést kívülálló személy nem látta és nem is láthatta, mivel arra a lakásban került sor, valamint a szolgálati gépkocsi közvetlenül a bérlemény bejárata előtt kb. másfél méterre az utca kapu előtt állt, így a gépkocsiba történő beszállítását sem látta más állampolgár.

A [...] téren található postahivatalba történő belépés előtt B. K. T. r. tzls. előzetes tájékoztatást, illetve figyelmeztetést követően még a szolgálati gépkocsiban levette a panaszosról a bilincset, éppen azzal az indokkal, hogy a postahivatalban, abban a napszakban számos állampolgár tartózkodott és a rendőrök nem kívánták a panaszost ezzel számára megalázó helyzetben hozni, mivel csekket kellett befizetnie, illetve aláírási kötelezettsége is volt. A panaszos a fentieket megértette, tudomásul vette és kioktatásának megfelelő magatartást tanúsított.

Az intézkedés kezdetén a panaszos magatartása arra utalt, hogy nem együttműködő (le akarta tagadni magát igazoltatása előtt, előállításának közlését követően kereste a szökés lehetőségét), majd előállítása során együttműködő lett.

A parancsnok álláspontja szerint a rendőrök szolgálati fellépése összhangban állt az Rtv-ben és a Szolgálati Szabályzatban meghatározottakkal, tekintettel arra, hogy az intézkedés megkezdésekor napszagnak megfelelően köszöntek, majd közölték a panaszossal a nevüket, a jelvéyszámukat, a rendfokozatukat, a szolgálati helyüket, továbbá tájékoztatták őt az intézkedésük okáról. Az intézkedés befejezését követően a panaszost felvilágosították a panasztételi jogával kapcsolatban. A fentiekén kívül a rendőrök megfelelő empátiát tanúsítottak a panaszos irányában azzal, hogy a postahivatal előtt a bilincselést megszüntették, annak ellenére, hogy az az intézkedés kezdetén nem volt együttműködő, személyazonosságát le akarta tagadni az intézkedő rendőrök előtt.

A parancsnok véleménye alapján a rendőri intézkedéssel kapcsolatban előadott tények a valóságnak nem felelnek meg, a panaszossal szemben végrehajtott rendőri intézkedésre jog-és szakszerűen került sor. A panaszos beadványa – az álláspontja szerint – alaptalan.

2) Ny. F. r. ftörm. 2017. március 2-án kelt rendőri jelentésében előadta, hogy a panaszos ellen a [...] Törvényszék BV Csoportja, mint elrendelő hatóság [...] számon, illetve [...] számon elfogatóparancsot bocsátott ki. A panaszossal szemben végrehajtott intézkedés jogalapja az

Rtv. 33. § (1) bekezdés b) pontja volt. Az intézkedés célja a panaszos elfogása volt az elrendelt körözésre tekintettel.

A rendőr a napszaknak megfelelő köszönést követően közölte a panaszossal a nevét, a jelvéyszámát, a rendfokozatát, a szolgálati helyét, valamint, hogy azért keresik [...] -t, mert ellene körözést bocsátottak ki. A panaszos erre közölte, hogy az általuk keresett személy hamarosan az intézkedés helyszínére érkezik. A fentieket követően a panaszost személyazonosságának igazolására szólította fel, amelynek a személyazonosító igazolványának az átadásával eleget tett. Ekkor nyert megállapítást, hogy ő a körözött személy, [...]. Ezt követően a [...] hívószámú szolgálati mobiltelefon használatával a [...] Rendőrkapitányság [...] Rendőrőrsén keresztül priorálták, ahonnan megállapítást nyert, hogy a panaszossal szemben körözést adtak ki, amely hatályos. A fentieket követően ezt a tényt a rendőr közölte a panaszossal.

S. T. r. zls. szolgálaton kívüli kolléga telefonon jelezte a rendőrnek, hogy az általa korábban már keresett, körözött személyt látta bemenni [...] utca 11. szám alatti ingatlanba. A panaszost a rendőr az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja alapján igazoltatta az adatainak a megállapítása végett és a körözött [...] Katalin Júlia személy elfogása végett.

A kényszerintézkedés megkezdésekor a panaszos a kiértesítéshez való jogára ki lett oktatva, amellyel kapcsolatban elmondta, hogy azzal nem kíván élni figyelemmel arra, hogy gyerekei nem [...] -ben élnek és a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel nem kívánja őket felzaklatni. A fentiekre figyelemmel, mivel vele szemben kényszerintézkedést alkalmaztak, ezért a panaszos telefonját ő maga, a rendőrök kérésére kikapcsolta.

Mivel a panaszos az intézkedés kezdetén más személynek próbálta kiadni magát és miután közölték vele, hogy elő fogják állítani zavartan és idegesen kezdett viselkedni és szemével az esetleges menekülési lehetőséget kereste, így tartani lehetett attól, hogy megpróbálja kivonni magát a rendőri intézkedés alól, ezért került vele szemben bilincs alkalmazására sor, az Rtv. 48. § alapján a Szolgálati Szabályzat 41. § (4) bekezdés b) pontja alapján a kezeit előre helyzetben bilincselte meg a rendőr, amely során sérülés nem keletkezett. A bilincset 2017. január 3-án 14 óra 30 perctől 15 óra 30 percig alkalmazta, majd a [...] téri nagyállomáson lévő posta előtt került levételre a csekkek befizetése előtt.

A panaszost 2017. január 3-án 14 óra 30 perctől 15 óra 45 percig korlátozták a személyi szabadságában. Az előállítás alatt a panaszost visszavitték a bérleménybe, ahol a főbérelő nyitott ajtót. A panaszos a bérleményből magához vett annyi pénzt, hogy ki tudja fizetni a körözés okát adó átváltott pénzbüntetés rendezéséhez szükséges összeget. Ezt követően a [...] utcán a BV csoporttól kértek csekket a körözés okát adó pénzbüntetés rendezéséhez, ezt követően a csekket a [...] téren található postához vitték, ahol rendezte a körözés okát adó tartozását, majd annak befizetését követően szabadon bocsátotta, ekkor panaszal nem élt a rendőri intézkedéssel szemben, azt nem sérelmezte.

A panaszos [...] utca 11. szám alatt került elfogásra. A fenti címen tartózkodott a bérlemény tulajdonosa, aki bezárta azt miután a panaszost beszállították a rendőrök a kapitányságra. Mivel az előállítás során a panaszos közölte, hogy valószínűleg van nála annyi pénz, hogy ki tudja fizetni a pénzbüntetést, ezért visszavitték a bérleményhez, ahol a tulajdonos nyitotta ki a bérlemény ajtaját. A panaszos elmondta az előállítása során, hogy soha nem volt ilyen

helyzetben és ez zavarja őt, majd hosszasan taglalta az esemény kiváltó okát. A panaszossal szemben végrehajtott rendőri intézkedés során a vele szemben alkalmazott bilincselést kívülálló személy nem láthatta és nem is látta, mivel arra a lakásban került sor, valamint a szolgálati gépkocsi közvetlenül a bérlemény bejárata előtt kb. másfél méterre az utcai kapu előtt állt, így a gépkocsiba történő beszállítását sem látta más állampolgár.

A [...] téren található postahivatalba történő belépés előtt B. K. T. r. tzls. előzetes tájékoztatást, illetve figyelmeztetést követően még a szolgálati gépkocsiban levette a panaszosról a bilincset éppen azzal az indokkal, hogy a postahivatalban abban a napszakban számos állampolgár tartózkodott és a rendőrség nem kívánja a panaszost ezzel számára megalázó helyzetbe hozni, mivel csekket kell befizetnie, illetve aláírási kötelezettsége is volt. A panaszos a fentieket megértette, tudomásul vette és a kioktatásnak megfelelő magatartást tanúsított.

Az intézkedés kezdetén a magatartása arra utalt, hogy nem együttműködő (le akarta tagadni magát igazoltatása előtt, előállításának közlését követően kereste a szökés lehetőségét), majd előállítása során már együttműködő lett.

3) Az elfogás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint a panaszossal szemben 2017. január 3-án 14 óra 30 perckor az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pont szerint igazoltatást, az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján átvizsgálást és az Rtv. 33. § (1) bekezdés b) pontja szerint előállítást alkalmaztak.

A személyi szabadság korlátozásának, kényszerítő eszköz alkalmazásának a helye [...] utca 11. szám alatti helyen az Rtv. 39. § (1) bekezdés b) pont szerint gyanúsított elfogása és előállítása céljából magánlakásban fogánatosított intézkedés. Az intézkedés során a panaszossal szemben kényszerítő eszközt (bilincset) az Rtv. 48. § c) pont alapján alkalmazott a rendőr 2017. január 3-án 14 óra 30 perctől 15 óra 30 percig. A kényszerítő eszköz alkalmazására figyelmeztetés megtörtént. A bilincs alkalmazása során a rendőr figyelemmel volt a Szolgálati Szabályzat 41. § (4) bekezdés b) pontjára. A rendőri intézkedés során sérülés nem keletkezett. A kényszerítő intézkedés és/vagy eszköz alkalmazása során anyagi kár nem keletkezett. Az Rtv. 18. § (1) bekezdés alapján nem kérte hozzátartozója/képviselője kiértesítését.

A személyi szabadságot korlátozó intézkedésről az értesítés az Rtv. 33. § (1) bekezdés b) pontja, a Szolgálati Szabályzat 42. § (2) bekezdés, a 45. § (1) bekezdés, a 46. § (2) bekezdés alapján megtörtént. Értesítésre került a [...] TV. BV. Csoport, mint elrendelő hatóság a [...] számú és [...] számú ügyekben. Az értesítésről Ny. F. r. ftörm. (körzeti megbízott) intézkedett.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírása értelmében a rendőr jelentette, hogy a szolgálata teljesítése során a fenti napon és időben megjelent a [...] utca 11. szám alatti helyen, mivel információk alapján ott egy körözött személy tartózkodott. A fenti személyt igazoltatta, az igazoltatás megkezdésekor napszaknak megfelelően köszönt, a nevét, jelvéyszámát, rendfokozatát és szolgálati helyét is közölte a személlyel. Az igazoltatás során a panaszos igazolványát és lakcímkártyáját a rendőrnek átadta. A személyt prioritálta, amelynek során megállapítást nyert, hogy a [...] TV. BV. Csoport, mint elrendelő hatóság a [...] és [...] számokon a panaszos körözését rendelte el. Az intézkedés alá vont panaszossal

ezt a tényt közölte, amelyet tudomásul vett. Ezt követően előzetes figyelmeztetést követően vele szemben ruházátátvizsgálást hajtott végre, amelynek önként alá is vetette magát. A ruházátátvizsgálást B. K. T. r. zls. hajtotta végre, amelynek során a személy ruházatából közbiztonságra veszélyes eszköz nem került elő. Majd mivel a személy a körözés tényét tudomásul véve zavartan és idegesen kezdett viselkedni és szemével az esetleges menekülési lehetőséget kereste, a kezeit előre bilincselte. Közölte vele, hogy a törvény nevében a foglya és előállítja őt a [...] Rendőrkapitányságra további intézkedés végett. Az előállítás tényét és annak okát a TIK felé jelentette. Az előállított hozzátartozója/képviselője kiértesítését figyelmeztetés ellenére sem kérte. A panaszost az intézkedés végeztével szóban felvilágosította panasztételi jogára, valamint ezek előterjesztésének határidejére is. Az előállítást a [...] frsz-ú szolgálati gépjárművel 2 fő rendőr egy munkaórában hajtotta végre, amelynek során 2 kilométer került felhasználásra. Az indítónapló száma 9. A fentiek tekintetében az előállítás költsége 9250 Ft.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás idejéről szóló igazolást és az előállítás okáról szóló tájékoztatót a panaszosnak kiadták.

Az elfogás oka 2017. január 3-án 15 óra 45 perckor megszűnt, ekkor a panaszost szabadon bocsátották.

4) A parancsnok kivizsgálásában megállapította, hogy a panaszossal szemben az Rtv. 29. § (1) bekezdés szerint végrehajtott igazoltatás, az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján foganatosított átvizsgálás, az Rtv. 33. § (1) bekezdés b) pontja alapján történt elfogás és az Rtv. 48. § c) pont felhatalmazása alapján történt bilincselés jog-és szakszerű, valamint arányos volt.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A panaszos beadványában sérelmezte az előállítását, a bilincselését és azt, hogy többen látták bilincsből.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszos Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében rögzített emberi méltósághoz, a IV. cikkének (1) bekezdésébe foglalt személyi szabadsághoz, a VI. cikkében található jó hírnévhez, valamint a XXIV. cikkébe foglalt tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként a panaszos előállítását vizsgálta meg.

a) A Testület a panaszos előállításának a jogalapja kapcsán az alábbi megállapításokat tette.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos előállításának a jogalapját az Rtv. 33. § (1) bekezdés b) pontja szolgáltatta, tekintettel arra, hogy a [...] Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja, mint elrendelő hatóság [...], illetve [...] számokon elfogatóparancsot bocsátott ki a panaszossal szemben. A rendőrségnek ezen tényről tudomása volt, hiszen a

körzeti megbízott többször is kereste etekintetben a panaszost, akit az intézkedés időpillanata előtt látott. Mivel nem volt az észlelés időpillanatában szolgálatban, ezért rendőrt kért a helyszínre, akik a panaszossal szemben érdemben intézkedést kezdeményeztek. Miután megállapították a személyazonosságát, ellenőrizték a körözés hatályosságát és megállapították, hogy a panaszos a körözött személy, amely körözés hatályban van, így közölték vele, hogy az Rtv. 33. § (1) bekezdés b) pontja alapján elfogják.

Az Rtv. 33. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, aki ellen elfogatóparancsot, nemzetközi elfogatóparancsot, illetve európai elfogatóparancsot adtak ki.

Az Rtv. fentebb hivatkozott rendelkezésére, valamint a bűnüldözési érdekre tekintettel a rendőrség nem mérlegelhetett a panaszos elfogása és előállítására kérdésében. A rendőrségnek csupán arról kellett meggyőződnie, hogy a kiadott elfogatóparancs hatályban van-e és amennyiben igen, akkor a megkeresett szerv rendelkezése micsoda az elfogatóparanccsal érintett személy vonatkozásában. A rendőrség haladéktalanul megkereste az elrendelő szervet, miután a panaszost elfogták és előállították a rendőrkapitányságra. A rendőrséget a BV Csoport tájékoztatta arról a tényről, hogy jogerős büntetését pénzbüntetésre változtatták át, amelynek összege 70.000 forint. Ezen információ birtokában a rendőrök nyilatkoztatták a panaszost, hogy be tudja-e fizetni a büntetését, amelyre igennel felelt. A panaszost visszazállították a rendőrkapitányságról az elfogása helyére, hiszen a panaszos azt válaszolta, hogy itt tart a kért mennyiségnek megfelelő készpénzt. Ezt követően a panaszost a BV Csoporthoz szállították, akik a részére csekket adtak, amelyet követően a rendőrök a panaszost a postára szállították, hogy be tudja fizetni a büntetést, amelyet megfizetett.

Az Rtv. hivatkozott szakasza kötelező jelleggel írja elő az intézkedés alá vont személy elfogását, amennyiben megállapítást nyer, hogy valóban hatályos elfogatóparancsot adtak ki vele szemben. Mivel a panaszossal szemben egyszerre két számon is elfogató parancsot adott ki az elrendelő hatóság, így a személyazonosságának megállapítását követően a rendőrök nem tekinthettek el a panaszos elfogásától, hiszen az Rtv. 33. § (1) bekezdés b) pontja az elfogást kötelező jelleggel írta elő. **Ezen körülményre tekintettel a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga, amikor a rendőrkapitányság a panaszost az Rtv. 33. § (1) bekezdés b) pontja alapján előállította, hiszen ez a jogszabályhely megalapozta a személyi szabadság korlátozását.**

b) Az előállítás időtartamának jogszerűsége kapcsán a Testület az alábbi megállapításokra jutott.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként, határozza meg a 8 órás (illetve indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 órás) időtartamot. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a

személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott azon általános arányossági követelmény is, mely szerint „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos személyi szabadságát 14 óra 30 perc és 15 óra 45 perc között korlátozták. A Testület a rendelkezésére álló dokumentumok és tényelőadások alapján közelítő pontossággal tudta rekonstruálni azt, hogy az 1 óra 15 perces időtartamban milyen érdemi cselekményeket hajtottak végre a panaszossal szemben.

A panaszossal szemben a rendőri intézkedés foganatosítására 14 óra 30 perckor került sor. A panaszost az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja alapján igazoltatták, az Rtv. 31. § (1) bekezdés szerint átvizsgálták és az Rtv. 33. § (1) bekezdés b) pontja alapján elfogták és előállították a [...] Rendőrkapitányság [...] Rendőrörsre. Az őrsön haladéktalanul felvették az elrendelő szervvel a kapcsolatot, majd amikor megállapítást nyert, hogy a panaszos be tudja fizetni a vele szemben jogerősen megállapított pénzbírságot, akkor a bérleményhez visszazállították, hogy elegendő mennyiségű pénzt vehessen magához. Ezután az elrendelő szervet keresték fel a rendőrök a panaszossal, hogy a befizetéshez szükséges csekket az bocsássa a rendelkezésükre. Miután a csekket megkapták, akkor a panaszost a közeli postára szállították, ahol a csekket befizette.

A fentiekre tekintettel a panaszos előállítása a Testület álláspontja szerint nem tartott indokolatlanul, szükségtelenül és aránytalanul hosszú ideig. Nem kellett a személyi szabadsága korlátozása alatt indokolatlanul, szükségtelenül és aránytalanul hosszú ideig várakoznia valamely érdemi cselekmény végrehajtására. A Testület véleménye szerint a rendőrök rövid idő alatt, az arányosság elvét szem előtt tartva intézkedtek a panaszossal szemben a személyi szabadságának korlátozása alatt. **Így a Testület véleménye szerint a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga nem sérült az előállítás időtartama kapcsán.**

2) A Testület ezt követően a panaszos bilincselését vizsgálta meg.

A panaszos véleménye szerint a bilincselése súlyosan sértette az emberi méltóságát, szinte automatikusan bilincselték meg, ő arra okot nem adott.

A rendőrség előadása szerint, amikor a panaszost intézkedés alá vonták, akkor először ő letagadta, hogy ő lenne a keresett személy. A rendőröknek azt nyilatkozta, hogy a személy, akit keresnek pár perc múlva a helyszínen meg fog jelenni. A rendőrök ezt követően igazoltatták a panaszost, akiről megállapították, hogy hazudott nekik a személyazonosságáról, hiszen ő a keresett személy. Miután közölték vele, hogy elő fogják állítani és azért, mert elfogatóparancs van vele szemben hatállyal (kettő darab is), a panaszos zavartan és idegesen kezdett el viselkedni. A rendőrök előadása szerint szökésétől lehetett tartani, hiszen nem volt együttműködő, ellenséges lett és a szemét úgy forgatta, mint aki hirtelen menekülni akarna, mint aki keresné azokat a potenciális irányokat, amelyek felé el tudna menekülni a rendőrök elől. Erre figyelemmel az Rtv. 48. § c) pontja (szökés megakadályozása) alapján a panaszost megbilincseltek.

Az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá

vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

Az Rtv. 48. §-a úgy rendelkezik, hogy a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

- a) önkárosításának megakadályozására,
- b) támadásának megakadályozására,
- c) szökésének megakadályozására,
- d) ellenszegülésének megtörésére.

A fentieket a Szolgálati Szabályzat 41. §-a tovább finomítja:

41. § (1) A bilincs alkalmazása kizárólag az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben, a kényszerítő eszköz alkalmazásának az Rtv.-ben és az e rendeletben meghatározott követelményei teljesülése esetén, különösen azzal szemben lehet indokolt,

- a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,
- b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,
- c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
- d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,
- e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,
- f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, illetve - az őrzés idejére - akit az előállító egységen vagy a fogdán kívül őriznek, vagy
- g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő..”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdése szerint az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

- a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,
- b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni,
- c) támadó magatartást tanúsító személy, aki az intézkedő rendőrre, valamint a támogatására vagy védelmére kelt személyre rátámad.

A (3) bekezdés szerint pedig a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie:

- a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint
- b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

A Szolgálati Szabályzat 41. §-ának (6) bekezdés a) pontja szerint a bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől. A (7) bekezdés szerint a rendőr az intézkedés alá vont személyt fekvő helyzetben, falnak vagy más

tárgynak nyomva megbilincselheti, ha azt a személy aktív ellenszegülése, támadása, erőszakos magatartásra vagy ezek kialakulásának megelőzése szükségessé teszi.

Figyelemmel arra, hogy a Testület a rendőrség és a panaszos által közöltek gondos mérlegelése során olyan ellentmondásba ütközött, amelyet a rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszközével és a birtokában lévő csekély számú bizonyíték alapos mérlegelésével sem tudott feloldani, így nem tudta rekonstruálni azt, hogy a bilincselést megelőzően milyen élethelyzet alakult ki az intézkedés pillanatában. Mivel a Testület a történeti tényállást nem tudta következetesen megállapítani, így érdemben nem is tudott határozni abban a kérdésben, hogy a panaszos bilincselését vajon kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában hajtotta végre a rendőrség. **A Testület minderre figyelemmel csakis úgy határozhatott, hogy a panaszos bilincselése kapcsán a panaszos emberi méltóságához fűződő alapvető jogának a sérelme nem megállapítható.**

3) A panaszos külön sérelmezte, hogy többen látták azt, hogy bilincsből van és rendőrök kísérik. Véleménye szerint ez megalázó volt a számára.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszossal az intézkedés során rendkívül körültekintően, méltányos módon jártak el. A panaszossal szemben végrehajtott rendőri intézkedés során a vele szemben alkalmazott bilincselést kívülálló személy nem látta és nem is láthatta, mivel arra a lakásban került sor, valamint a szolgálati gépkocsi közvetlenül a bérlemény bejárata előtt kb. másfél méterre az utca kapu előtt állt, így a gépkocsiba történő beszállítását sem látta más állampolgár. A postahivatalba történő belépés előtt az egyik rendőr előzetes tájékoztatást, illetve figyelmeztetést követően még a szolgálati gépkocsiban levette a panaszosról a bilincset, éppen azzal az indokkal, hogy a postahivatalban, abban a napszakban számos állampolgár tartózkodott és a rendőrök nem kívánták a panaszost megalázó helyzetben hozni, mivel csekélyt kellett befizetnie, illetve aláírási kötelezettsége is volt.

A Testület ismételten hivatkozik az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdésére, amely szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A Testület gyakorlatában rendszeresen előfordulnak olyan ügyek, amelyekben a rendőri intézkedés nyilvános helyen, alkalomadtán szomszédok, vagy munkatársak szeme láttára zajlik. A Testület rendszerint abból indul ki hasonló esetekben, hogy a nyilvánosság bizonyos mértékig elkerülhetetlenül a rendőri intézkedések velejárója.

A Testület feloldhatatlan ellentmondást tapasztalt a panaszos és a rendőrség tényelőadása között, amikor a történeti tényállást alakította ki, amelyet a rendelkezésére bocsátott bizonyítékokkal és korlátozott számú bizonyítási eszközével sem tudott megnyugtatóan feloldani. **Erre tekintettel csakis úgy határozhatott, hogy a történeti tényállás homályossága miatt a panaszos jó hírnévhez való jogának a sérelme nem megállapítható.**

IV.

A Testület érdemi vizsgálatában megállapította, hogy a rendőrség kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában fogta el és állította elő a panaszost az Rtv. 33. § (1) bekezdés b) pontja alapján, ezért nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga. Az előállítás időtartama kiállta az arányosság próbáját, ezért nem sérült a panaszos személyi

szabadsághoz való alapvető joga az előállítás időtartamának arányossága, jogszerűsége vonatkozásában. A panaszos bilincselésének vizsgálata kapcsán a Testület egy feloldhatatlan ellentmondásba ütközött a történeti tényállás rekonstruálása során, így érdemben nem tudta megvizsgálni a panaszos kifogásának megalapozottságát, emiatt csakis úgy határozhatott, hogy a panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető jogának a sérelme nem megállapítható. Szintén ugyanezen ok miatt határozott úgy a Testület, hogy a panaszos jó hírnévhez fűződő alapvető jogának a sérelme nem megállapítható a bilincs közterületen való viselése kapcsán.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2017. július 6.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET